

[Peter Larsen.]

medlemstid som lønmodtagere — og det vil jo sige 3 år efter afsluttet uddannelse, fordi læretiden ikke tæller med i ATP-regnskabet — dog har mulighed for at sikre sig mindstepensionen ved selv at indbetale bidragene i yderligere et par år, taber andre grupper totalt deres indskud.

Denne konfiskation rammer mange unge selvstændige. Den typiske vej til selvstændigt erhverv her i landet går nu engang oftest over nogle år som lønmodtager. Med den stadig længere uddannelsestid, som kræves på mange områder, må man imidlertid regne med, at afstanden fra læretiden til etablering kan blive mindre end 3 år for mange. Det kan som nævnt dreje sig om op til en 700-800 kr., og det er dog også penge for de unge, som netop på dette tidspunkt har hårdt brug for hver en krone for at komme selvstændigt i vej. Det samme gælder for de unge ægtepar, hvor hustruen ikke før brylluppet har opnået de 3 års ATP-tid. Også hos dem konfiskeres der op til en 700-800 kr., og hertil kommer endda, at den mulighed, som står åben for alle andre for selv at indbetale resten op til den 5 års medlemstid, der giver ret til mindstepensionen, er lukket for de kvinder, som ved ægteskabet opgiver udearbejde. De betragtes af ATP simpelt hen som ubeskæftigede og ude af erhverv, ganske uanset om de eventuelt udfører et stort arbejde i ægteparrets fælles bedrift. I ATP-ordningen regnes hustruens arbejde i hjemmet eller i den fælles virksomhed ikke engang for så meget, at hun kan få lov til at supplere sit eget bidrag til ATP op, så hun dog kunne redde nogen ret. Dette er en urimelig forskelsbehandling, og den bør snarest høre op.

Selv om man nu formentlig gennemfører en ny lov om tillægspension til alle og der i forbindelse hermed formentlig skal ske visse ændringer, måske en ophævelse af ATP, bør de skævheder, som her er omtalt, alligevel rettes.

Socialministeren (Bundvad): Hr. Peter Larsens spørgsmål vedrører to forhold. Det første er den situation, der opstår, når personer på grund af ægteskabsindgåelse eller overgang til selvstændigt erhverv udtræder af Arbejdsmarkedets Til-

lægspension, inden de har opnået 3 års samlet medlemskab. Hr. Peter Larsen finder, at det er urimeligt, at personer, for hvem der er indbetalt en 700-800 kr. til ATP, uden videre kan fratages enhver medlemsret, og at det i et sådant tilfælde vil være rimeligt, at de pågældende kunne få indbetalte bidrag tilbage.

Det nævnte forhold blev allerede berørt under behandlingen af lovforslaget om Arbejdsmarkedets Tillægspension her i tinget i 1964. I besvarelsen af et underudvalgsarbejdet stillet spørgsmål vedrørende lønarbejdere, der overgår til selvstændigt erhverv, blev der således peget på, at der var den mulighed, at de pågældende senere kunne vende tilbage som medlemmer af ordningen. Ved sammenlægning af den tidligere opnåede anciennitet med den efter genindtrædelse i ordningen erhvervede anciennitet kan der da i alt erhverves tilstrækkelig anciennitet til, at de pågældende til sin tid kan få udbetalt tillægspension. En sådan tilbagevenden som lønmodtager vil vel netop være hyppigt forekommende for disse kvinder.

Dernæst blev der, som det vil erindres, under udvalgsbehandlingen i 1964 opnået enighed om et ændringsforslag til lovens § 7 gående ud på at tilvejebringe adgang for tilbagebetaling af indbetalte bidrag for en bestemt afgrænset gruppe, nemlig sådanne personer, om hvem det ved deres indtræden på forhånd var klart, at de ikke kunne opnå tilstrækkelig anciennitet. Hermed havde man gjort op med, i hvilke tilfælde der bør gives adgang til tilbagebetaling af bidrag.

Det må her erindres, at ATP-ordningen er en obligatorisk ordning, og at den i vidt omfang bygger på forsikringsmæssige principper. Under en sådan ordning vil der kunne opstå situationer, hvor indbetaling af bidrag ikke fører til udbetaling af tillægspension. Lukker man op for tilbagebetalingen af bidrag i sådanne tilfælde, udsætter man sig for den risiko, at de forudsætninger, der ligger til grund for fastsættelsen af bidragene, ikke holder.

Til den første del af spørgsmålet må jeg derfor svare, at jeg ikke finder, at der er grundlag for at overveje en ændring som nævnt i loven om Arbejdsmarkedets Tillægspension.

Om den anden del af spørgsmålet om